

Prednáška Franza Pöchhackera v Banskej Bystrici

Marián Fedorko

Inštitút germanistiky, Filozofická fakulta, Prešovská univerzita v Prešove
marian.fedorko@unipo.sk

Dňa 18. 5. 2018 sa v priestoroch Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici konala prednáška profesora Franza Pöchhackera z Inštitútu translatológie Viedenskej univerzity (Institut für Translationswissenschaft, Universität Wien). Franz Pöchhacker je v súčasnosti asi najvýznamnejší predstaviteľ a jeden zo zakladateľov teórie tlmočenia ako (relatívne) samostatnej, interdisciplinárnej akademickej vedy. Je autorom množstva štúdií a zásadných monografií k teórii tlmočenia, spomeňme aspoň *Introducing Interpreting Studies* (2016) – asi celosvetovo najpoužívanejšiu „učebnicu“ teórie tlmočenia pre študentov prekladateľstva a tlmočníctva – či monumentálnu a reprezentatívnu *Routledge Encyclopedia of Interpreting Studies* (2015), kde bol F. Pöchhacker nielen editorom a autorom viacerých hesiel, ale najmä ústrednou postavou celého projektu.

Franz Pöchhacker nás vo svojej prednáške *The Evolving Curriculum: Interpreter Education in Vienna* simultánne tlmočenej študentmi prekladateľstva a tlmočníctva Katedry anglistiky a amerikanistiky Filozofickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici previedol celým dejinným vývojom štúdia tlmočníctva vo Viedni od jeho počiatkov v 18. storočí (Cisársko-kráľovská akadémia pre orientálne jazyky založená Máriou Teréziou na diplomatické účely) až po súčasný model výučby na samostatnom inštitúte prekladateľstva a tlmočníctva. Na pozadí vývoja tohto typu štúdia vo Viedni F. Pöchhacker prezentoval „príbeh“ emancipácie a osamostatnenia štúdia prekladateľstva a najmä neustálu snahu o nájdenie čo najadekvátnejšieho modelu štúdia, ktorý by zohľadňoval tak potreby praxe prekladu a tlmočenia, ako aj nechával priestor na samostatný, akademický výskum translácie. Napriek niektorým odlišnostiam medzi štúdiom tlmočníctva na Slovensku a v Rakúsku (tou najpodstatnejšou je fakt, že prekladateľské a tlmočnicke štúdiom v Rakúsku nie je a nikdy nebolo orientované filologicky) poukázal aj na spoločné problémy a viaceré styčné body medzi prekladateľským štúdiom v oboch krajinách. Napr. na problémy spojené s odstránením prijímacích skúšok či na všeobecnejší problém koexistencie humboldtovského ideálu všeobecnej vzdelanosti a z neho vyrastajúcej tradície európskych univerzít a špecifik prekladateľského a najmä tlmočnickeho štúdia, ktoré musí byť orientované predovšetkým prakticky. V tomto kontexte upozornil F. Pöchhacker aj na odlišnosti medzi Rakúskom a Nemeckom, kde je možné študovať prekladateľstvo a tlmočníctvo aj mimo univerzitného prostredia, a to na (väčšinou technicky orientovaných) vysokých odborných školách (Fachhochschulen).

Prednáška a najmä následná diskusia profesora Pöchhackera bola naozaj veľmi podnetná a inšpiratívna a nám ostáva len dúfať, že niekedy v budúcnosti navštívi aj Filozofickú fakultu Prešovskej univerzity.

Literatúra:

PÖCHHACKER, F., ed. (2015): *Routledge Encyclopedia of Interpreting Studies*. London: Routledge.
PÖCHHACKER, F. (2003, 2nd new edition: 2016): *Introducing Interpreting Studies*. London: Routledge.